

sosialurinn

Summar í Spania

eftir Nordahl Grieg

3. PARTUR

Í hesum partinum hittir Nordahl Grieg José Miaja, general, mannin, sum settur er at verja Madrid. Síðani fer hann á altjóða rithøvundastevnuna, har rithøvundar úr mongum londum eru samankomnir

JOSÉ MIAJA GENERALUR

Einastaðni inni í býnum fóru vit niður nakrar trappur djúpt undir jørð. Gjøgnum langar, kálkaðar gongdir við kakkulakka-royki komu vit fram at einari hurð, har ein vaktarmaður stóð við bajonettt á rifluni. Innanfyri vóru arbeiðshelini hjá José Miaja, manninum, sum skuldi verja Madrid.

Har vóru trý smá rúm, har berar ravmagnsperur brendu nátt sum dag. Úr einum forrúmi har nakrir heryvirmenn sótu og bíðaðu, komu vit inn á skrivstovuna hjá generalinum. Uttan um skriviborðið stóðu einir seks-átta manns og hugdu at einum kortin. Teir fyltu alt rúmið. Millum allar hesar khaki-uniformar hómaðist á bróstinum ein stórus máln-ingur av einari ungari sól-brendari andalusiarinnu letisliga sitandi. Annað var einki inni.

Miaja fór við okkum inn í tað triðja og seinasta rúmið. Tað var uppaftur minni enn

hini bæði, kanska 3 ferðir 2 metrar. Har stóð ein song, eitt lágt borð við telefon, ein klædnaknaggi við einum innifrakka og eitt hvitt kulda-skáp.

Tað lagnasta við hesum tryssinstjúgu ára gamla manninum, sum helt til í hesum rúmi undir jørð, var, at hann tóktist heilt ómetaliga heilsugóður. Hann tóktist hvíldur og vælhyrður, púrt ongar gremjingar at siggja á tí vældæmda andlitinum undir tí risna, hvíta hárinum. Eyguni aftan fyri brilluglæsini so ung og sterk, kundi sipa nakað til ein av hesum eingilsku ríkmonnum, sum iðka ítrótt.

Hann stóð og gleivaði á gólvinum millum seingina og hurðina. So hevði hann knýttan nevan á lofti.

— Tað, eg ætli mær at siga, er hetta, helt hann fyrri. — Meginparturin av londunum í Europa hava samhuga við okkum, og tað gleðir okkum, men latið okkum sleppa at keypa vápn. Vit verða virðir, av tí at vit verja fólkastýrið, latið okkum fáa

Hitler sendi m. a. ta sonevndu Condor-legiónina til Spania at hjálpa Franco. Fleiri av monnunum úr hesi legión vórðu eftir seinna heimsbardaga dømdir sum krigsbrotsmenn undir tí stóra sakarmálinum í Nürnberg

vápn. Teir senda okkum humanitera hjálp, komið við vpanunum. So skulu vit einsamallir greiða hitt.

— Hvat er lagnasti tilburður, tygum hava verið fyrri í hesum ári?

— Fólkið í Madrid. Tey stóðgaðu álopinum næstan við berum hondum. Men alt ov nógv fólk er í hesum býi, ein heil miljón, tey áttu ikki at verið fleiri enn fyra hundrað túsund í tali. Bert

hermenninir áttu at verið eftir, við konu ella mammu. Men eingin vil fara úr býnum. Vit hava lastbilar at flyta fólk burtur við, men so títt og knapt tey siggja teir, leypa tey avstað at krógva seg og koma ikki aftur, fyrr enn bilarnir eru farnir tómir avstaðaftur. Nei, einki bitur á fólkinum í Madrid. Tey finga ein hvøkk í fyrstani, men nú ræðast tey einki longur.

Gøtubradagar í býnum Lerida

Ritstjóri:
Hans Thomsen